

DOBROGEA JUNA

POLITICĂ, ECONOMICĂ, LITERARĂ — INDEPENDENTĂ, ZILNICĂ.

Fondator: CONST. N. SARRY

DISCUȚIUNI ECONOMICE

Criza ce ne bântue

Cauzele

Intr-unul din numerele trecute am inceput cercetarea cauzelor crizei actuale și arătam că există la o criză de producție.

Deficitul mare de produse în timpul răboiului este datorat următoarelor motive principale:

Producția se reduce enorm.

Intr-adevăr, începând dela mijlocul meseriaș până la întreprinderile industriale ce au investit capitaluri de milioane și angajați zeci de mii de lucrători, situația tuturor nu e decât ajutorul ce trebuie să-l dea patriei.

Meseriașul e mobilizat, mijlocul lui atelier închidează orice lucru, întreprinderile industriale mari sunt private de lucrătorii și funcționarii ce răspund cu toții chemării la datoria cea sfântă.

Nu numai lucrătorii, dar și fabrica chiar își îndreaptă totă activitatea acolo, unde poate fi de folos jarii.

Fabricele de postav, de conserve, de piele și c. aprovizionează armata; fabricele de cire trec de data această prin filieră metalică ce va servi drept răvaș trimis inamicului de armă, celălăngui sau a fostului lucrător acum soldat.

Orice activitate, orice munca linde spre binele obștesc care trece pe planul întărit, abandonându-se cu totalul interesul privat.

Această stare de lucru nu se poate să nu manifeste efectele sale. Producția se reduce așa de mult, că nu mai poate să-lasface nici cerințele reduse de data această.

Reservele acumulative în depozite și stocuri de alimente conservate sub diferite forme se ating.

Disproporția între producție și consum crește din ce în ce. Se reglementează consumul, se iau măsuri noi pentru a putea în lucru anumite industrii, toluși nu se poate vindeca coloana.

In schimb consumul nu poate fi redus, armata trebuie să fie bine echipată și bine hrănita. Distrugerile sunt lucruri încrezute răboiului.

Regiunile întregi industriale sunt transformate în ruine.

Enormă consumare de măncă omenească și săculiu în scopul distrugerii adversarului. Iată cauze ce în mod științific explica scumpiețea.

Marea cerere față de minusculă ofertă ridică prețurile în mod uimitor.

Lipsa valoilor reale de schimb are ca consecință imediată înmulțirea numerarului. Se emiți noi bani, se retrag monetele metalice, emisiunea crește, se scrie chiar raportul între metali și hărțile, care rămâne descoperită, nevoie să rămână încredere în principalul conducător al economiei dobrogene.

In schimb, imediat după instalarea noilei Camere de comerț din Constanța, un nou vînt a inceput să susțină pe ogorul uscat al economiei noastre naționale.

Studiind de aproape mai toate problemele actuale, o delegație a acestei Camere s'a prezintat — după cum am arătat devenită — la mai toate ministeriale și supraveghetori, și, ne-mărginindu-se numai la lamentările obișnuite ai propunând și soluții potrivite, au reușit să obțină pe lângă promisiuni formale și începuturi de realizare, cum a fost aducerea apărării de deratizare, a cărui lipsă face ca portul Constanța să fie ocolit de toate vînturi.

De cănd luna, — omul științele sunt — actuala Cameră încumbă sarcina de a face multe „șefanii”, ca să cureze atmosfera lăsată de d. Alimănești.

Dogma lor e: a distruge fața

In general însă lenșința a fost spre urcare. O slabă scorăre a fost în vara și în toamna trecută și odată cu trecerea eroul prejurile tuturor orificoilor s-au urcat și perzisită în același tendință și azi.

In numerele viitoare cercetăm care ar fi mijloacele de combater ale acestei crize.

Octavian M. Văleanu
Licențiat al Academiei de Studii Comerciale și Industriale.

DESPĂGUBIRI

In ziua de 2 Septembrie 1920, la Comisia de despăgubiri de pe lângă Judecătoria ocolului urban Constanța, se vor jucrea următoarele procese:

1) Mărgărit Lamberidis, 2) Maria C. Oheorghiu, 3) Maria Ostroschi, 4) Mina Peiuchi, 5) Marin N. Ionescu, 6) Magdalena Costovici, 7) Maria N. P. Cristu, 8) Mihail Tîță, 9) Maria N. Jipa, 10) Mihăica Niculescu, 11) Miltiade Gheorghe, 12) Marin Stan, 13) Mihai Berdelli, 14) Mihaela Munteanu, 15) Melec Kaufan, 16) Maria Dănuș, 17) Mușa M. Mușa, 18) Maria I. N. Olteanu, 19) Maria Morariu, 20) Maria Braia, 21) Manea R. Ilie, 22) Mihail Măgdiceanu, 23) Maria Grigore, 24) Maria Zamfirescu, 25) Marcu B. Pasărgian, 26) Mihail M. Olmazu, 27) Maria I. Moldoveanu, 28) Maria Farcas.

Noua Cameră de Comerț din Constanța

Deși îngădăie prin lege în inițiativa și acțiunea lor, rolul respectiv mărginindu-se în adănumul lor, de care forțe rurale și înțeleam să înțeleam să se vorbește de mult despre o asemenea legătură în actualulă condiții Camerele de comerț și industrie ar putea contribui realmente la o sună de îmbunătățiri, dacă să se extindă și mai ales să susțină avizul cerut prin legea astăzi în vigoare.

Pilda o avem chiar la Constanța.

Ani deardă, încăpătă prin influențe inavabile pe mâinile d-lui Alimănești, care, închis într-un egoism strâmt și sălbatic, a dovedit lipsă desăvârșită de dragoste și pricipere în treburile publice, — Camera de comerț din localitate a vegetal, servind unor de platformă politică, iar altora de plasament pentru o existență imbecilă și perturbatoră.

Vaporul „Maria”, elen, sosit din Franță cu 52 tone diverse, plecat gol în Italia.

Vaporul „Vasilichi”, elen, sosit la 25 August din Grecia cu 15 tone săpun și securi, plecat cu 154 tone diverse în Grecia.

Vaporul „Ilini”, elen, sosit la 25 August din Grecia gol, plecat cu 66 tone orz în Grecia.

Vaporul „Teodoros”, elen, sosit în 26 August din Grecia gol, plecat cu 100 tone orz în Grecia.

Vaporul „Principesa Maria”, român, sosit la 28 August din Constantinopol cu 79 tone diverse, plecat gol Galati.

Vaporul „Maria Nina”, italian, sosit la 27 August din Italia cu 950 tone cărbuni de piatră, se află în port, încercă cereale.

Vaporul „Leopolis”, italian, sosit la 29 August din Italia cu 45 tone diverse, plecat Varna gol.

Colțul lui Călin
Două lumi

La unul din băjările obișnuințate ale Casinoului din Sinaia, unde se dansă și mai ales... se foxtrotează, foxtrota și o drăguță dominoșoară, sfîrșitul distins medie din capitală.

După ce a dansat cu diferiți eleganți ai capitalei arădăndu-se grăbită foxtrotoare, care cer o măslinire specială a venitului; după ce a fost bînclată cu lorginoanele de aur, de către elegantele Sinaia, drăguță foxtrotoată primă compărindă numărătoare.

— Come vous dansez bien!

La a doua repriză a foxtrotelui, se prezintă în fața dansatoarei un american, din cei ce probabil, sunt ocupati azi la noi în fară cu disprețe misină. Porechea o pornește în dans; dar, după două tururi, dominoșoara se oprește bruse, zice un mersi scurt și lasă pe tânlul american să-și continue foxtroton singur. Înținta nu prea elegantă a americanului, hainele puțate și neglijate, nu putând să multimească gustul estetic și elegant al dominoșoarei.

Până aci nimic anormal.

A doua zi total fetei se pomenește cu o carte de vizită cu titluri englezesti. Doctorul introduce persoana și se afiază în fața unei americane lungi, ras și tuns la piele.

Americanul de că seara venise să provoace la duel pe tată, a cărui silică l'a ofensat în mijlocul..., fox-tratul.

Era doctorul să primească duelul, crezând că și vorba de un duel cu ea, să să înțepă amândoi în vînt. Când astăzi însă ea e vorba de un duel american, pe viață și pe moarte, unde unul din doi trebuie să dispare, și se mută balamalele. Doctorul chemă pe silică să și acesea găsind imediat un motiv, cerându-i să-l spovedă.

Faptul e absolut autentic.

Mi gădesc însă ce deosebire de vederi între american și noi. Americanul e gata să moară pentru o omenie. La noi ministrul sănătății de incrustătudini, de hoții și nu se sincapsează loc.

Două lumi.

Călin

Situatia Portului

Dâns 25-31 August 1920

Vaporul „Elii”, elen, sosit la 25 August din Grecia cu 68 tone diverse, plecat gol în Grecia.

Vaporul „Giuseppe Beraldi”, italic, sosit la 25 August din Italia cu 61 tone diverse, plecat gol în Italia.

Vaporul „Maria”, elen, sosit din Franță cu 52 tone diverse, plecat gol în Italia.

Vaporul „Vasilichi”, elen, sosit la 25 August din Grecia cu 15 tone săpun și securi, plecat cu 154 tone diverse în Grecia.

Vaporul „Ilini”, elen, sosit la 25 August din Grecia gol, plecat cu 66 tone orz în Grecia.

Vaporul „Teodoros”, elen, sosit în 26 August din Grecia gol, plecat cu 100 tone orz în Grecia.

Vaporul „Principesa Maria”, român, sosit la 28 August din Constantinopol cu 79 tone diverse, plecat gol Galati.

Vaporul „Maria Nina”, italian, sosit la 27 August din Italia cu 950 tone cărbuni de piatră, se află în port, încercă cereale.

Vaporul „Leopolis”, italian, sosit la 29 August din Italia cu 45 tone diverse, plecat Varna gol.

APARIȚIA UNEI MEDREPTĂI

Ce e cu pescuirea minelor din Marea Neagră?

Un pedagog harnic

Coporalul Jipa, din regimentul 30/5 Obzire, n-a absolvit nici un curs de pedagogie, la miei una din instituțiile de așa fel. Coporalul Jipa n-a fost nici învățător și nici măcar suplinitor la el în sat.

Dar l-a urât nerocu și fiu om eu minte și probabil astfel, comandanțul său i-a dat în grije pe orfanii de răboi — ce vor deprinde hărnicia caporala — pedagog Jipa, din 30/5 Obzire — copii pe care nu am ocazia să-l disting cu drag, ba și-l pun printre cei dință la rândurile lor.

In cele două drumuri ce le fac spre casă prin față zisul regiment, dimineață, copilași curajul, sună toți activi și, desărăciți, se indeletnicește prin curte, fiecare cu căte ceva de folos. Seara, de cînd vine, e sărată curăță obiectele lor de menaj, iar alții aduc apă și toți copii par grăbiți cu lucrul de deșiră. Amurgul grăbește și el. Goaroșii sună raportul. Soldații aleargă de sărg... orfani se strâng cîță și el.

Se strâng pentru că o să le spună ceva nou, subitul caporal. Dar el nu vrea nici odată, să înceapă nimic, să-și dea cîndacă...

— Care vrei voi, copii!

Si copilași prind că să-l asculte pe cîndrumul să se opresc în drum de acasă și ei.

O trezire.

Copii se întorc descoperiți spre răsărit.

Fiecare gură glăsulește răspică și dulce... rugăciunea — căci goările o cîntă alătura și ele.

Cu înțima mătășă, descoperiți și noi, privim de după răbire.

Manușele fac crucea; copiii se închină și ochii se înjedează în lacrimi..

— Drăguțul, de alături!

— Vo, aji văzut și odată orfanii cum se roagă? Nu? Mai stai puțin, acuma, să le-auzi și cîntecul.

Se întunecase binișor Luna și privind și drăguțul — iar copilii se grupau în cîndrumul să se înregistreze de la cîndrumul de văzute necesare penității.

Malăzău, acum cîteva luni, guvernul a crescut și este nevoie să se cumpără din străinătate vase de pescuit minelor, pentru ca astfel înălțat să poată fi ridicată toate cele ce plutesc în apele din apropierea noastră.

Dela București Ministerul de Răboi să grăbă să enunțe că s-a început pescuirea minelor în numărul de 100000 de vase noastre și că cu vîsătirea străinătății sunt înregistrate în portul nostru.

Trebue să mărturisim, că mai curând ne aşteptăm la un refuz complect, decât la îngrijorarea și îngrijorarea la care există.

Dacă la început aproape nu îndrăseam să găndești că guvernul va admite cu ușurință, creșterea ubui precedenți — scădere taxelor de export, — apoi principiul excepușii pe fondul Do-

brogării odată admis, nici un moment nu ne-am închipuit că se va precupea înființarea aplicării acestui principiu.

Se urmează sistemul jumătăților de măsuri: se acordă numai un ajutor, care nu poate fi de vîsătire reală pentru producători. Când s'au admis să-lățeau cereri particolare, de ce se sătăcă la gănduri, când e vorba să se admită un export în folosul unei întregi clase de oameni harnici.

Nădăjdum lotuș, că în cele din urmă dreptatea cauzelor noastre va învinge piedicile, cari se pare că sunt puse de unii interesați — speculatori, cărora li se ia găsca din mână.

În ultimele acorduri ce sărbătoresc anul, mi s-a egliindu atunci totușă năpasta abătută peste noi. Nu cunava mititeli negașitori căntă desărăcările speranței că orele tăcuții lor închisează ochii pe veci? „Un danguș de clopot dulios” mai cerești și sărbătoresc în cîndrumul sănătății noastre, cum este chelăuarea pescuitei minelor.

Si rețe că rămas Luceafărul, ca și

Coboră, coboră,
Coboră la mine
Luceafăr din sferă senină,
Coboră la mine.

În jurile tale de ghieșă,
În razele tale de foc,
E tot ce-az sperăt în viață
În zborul etern spre noroc.

Coboră, coboră,
Coboră și 'nghieșă
În ultimul strat de vîcă
Coboră și 'nghieș

